

Der afholdes ordinær generalforsamling og medlemsmøde

**Mandag den 19. maj 2014, kl. 17.00 – 19.00 efterfulgt af sandwiches
Statens Institut for Folkesundhed, Øster Farimagsgade 5A, 1353 Kø-
benhavn K, Store mødelokale på 1. sal**

17.00 - 17.45 **Generalforsamling (separat program) + kaffe**

17.45 - 18.00 **Anders Koch & Peter Bjerregaard.**

Orientering om forskerseminar 9. – 12. Maj 2014, Nuuk

18.00 - 18.20 **Inger Dahl-Petersen**, Forskningsprogrammet for Sundhed i Grønland, Sta-
tens Institut for Folkesundhed.

Fysisk aktivitet og glukosemetabolisme i Grønland – er der en sammenhæng?

18.20 – 18.40 **Stig Andersen**, Center for Arktisk Sundhedsforskning &
Geriatrisk Afdeling, Aalborg Universitetshospital.

Er døgnurin Creatinin udskillelse ens blandt Inuit og non-Inuit i Grønland?

18.40 - 19.00 **Marit Eika Jørgensen**, Steno Diabetescenter & Forskningsprogrammet for
Sundhed i Grønland, Statens Institut for Folkesundhed

Diabetes og tandsundhed i Grønland – et pilotprojekt.

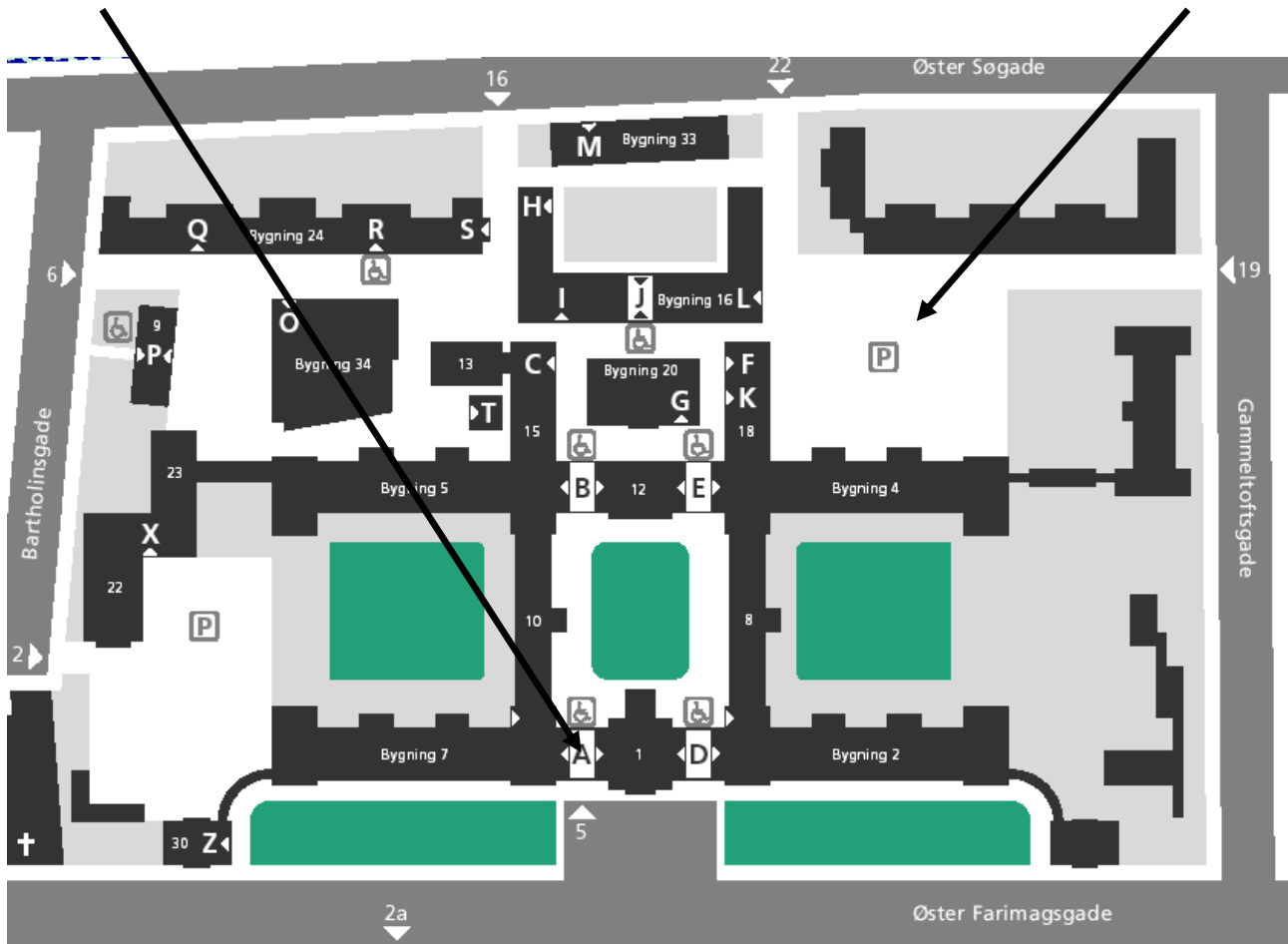
Sandwiches (gratis for medlemmer)

**Af hensyn til antallet af sandwiches bedes tilmelding foretaget til An-
ders Koch (ako@ssi.dk) senest d. 16. maj!**

Gratis parkering – indkørsel af Gammeltoftsgade

Mødelokale

Parkering

GRØNLANDSMEDICINSK SELSKAB

www.gmsnet.dk

20. april 2014

Til medlemmerne

Hermed indkaldes til **generalforsamling** mandag den 19. maj 2014 kl. 17.00.

Sted: Statens Institut for Folkesundhed, Øster Farimagsgade 5A, 1353 København K
Store mødelokale på 1. sal

Efter generalforsamlingen afholdes selskabets videnskabelige forårsmøde med efterfølgende sandwiches (gratis for medlemmer, tilmelding senest 16. maj til ako@ssi.dk).

Dagsorden for generalforsamlingen:

- Valg af dirigent
- Formandens beretning (vedlagt)
- Godkendelse af regnskab
- Budget for 2014 og fastsættelse af kontingent. Bestyrelsen foreslår uændret kontingent
- Forslag fra bestyrelsen: Mødeindkaldelser kan af hensyn til omkostningerne ske elektronisk til medlemmerne, hvis der ikke samtidigt er andet materiale, der skal sendes ud pr. post.
- Valg til bestyrelsen.
Preben Homøe, som har været bestyrelsesmedlem siden 1990'erne, og Stig Andersen, som har været bestyrelsesmedlem siden 2011, afgår efter tur, og genopstiller begge. Eventuelle andre kandidater bedes anmeldt til formanden (ako@ssi.dk) inden generalforsamlingen.
- Valg af suppleanter:
Bestyrelsen foreslår genvalg af Bolette Søborg og Ramon G. Jensen.
- Revisor: Bestyrelsen foreslår genvalg af Cecilia Petrine Pedersen
- Beretning fra the International Union of Circumpolar Health
- Eventuelt

Bestyrelsen

BERETNING FOR 2013

Grønlandsmedicinsk Selskab havde ved årsskiftet 195 medlemmer, et nettofald på 6 medlemmer i løbet af 2013. Heraf er 117 ordinære fuldt betalende medlemmer, 26 er pensionister, 18 ikke-erhvervsaktive, 2 er udlandsboende, 8 er ekstraordinære og 24 er ikke-lægelige medlemmer. Medlemsantallet falder derfor en smule, en tendens der fraset enkelte år har kunnet ses de sidste 8-9 år. Traditionelt stiger medlemstallet i forbindelse med NUNA MED, og der har da også været et antal indmeldelser under kongressen, men det modsvares af et nogenlunde samme antal udmeldelser i løbet af året. Dog er flere udmeldt på grund af ukendt adresse og/eller kontingentrestance, hvor Lægeforeningen, der foretaget kontingentopkrævningen, er lidt kontante, og der er derfor håb om at de pågældende vil blive genindmeldt i selskabet.

I 2013 har der sædvanen tro været afholdt to videnskabelige møder i Danmark og to i lokalforeningen i Grønland. Selskabets **Møde nr. 164** blev afholdt af lokalafdelingen i Nuuk d. 14. februar, hvor der var indlæg om Grønlandsmedicinsk Selskab, nationale og internationale organisationer indenfor arktisk medicin, infektionshygiejne, antibiotika, diabetes og etisk råd. **Møde nr. 165** blev afholdt i København d. 16. marts med oplæg om KVUG-stipendie- og studenterprojekter og nationale og internationale forskningsnetværk. Det ikke-sundhedsvidenskabelige oplæg, der altid afholdes ved generalforsamlingerne, var overordentligt spændende og omhandlede indvandringen til den nye verden set fra et genetisk synspunkt, hvor man netop har gjort store opdagelser i Arktis. Ved den samtidige generalforsamling genvalgte Peter Bjerregaard og Anders Koch. Som suppleanter genvalgte Bolette Søborg og Ramon G. Jensen. Cecilie Petrine Petersen genvalgte til revisor. Kontingentet forblev uændret. **Møde nr. 166** afholdtes i København på Statens Institut for Folkesundhed d. 16. november. Vanen tro omhandler det førstkommande møde efter IUCH- eller NUNAMED-kongresserne Highlights, og mødet november 2013 var ingen undtagelse. Der var i alt 8 indslag der nåede vidt omkring fra genetik, D-vitamin, fedme, cancerscreening, social lighed, inflammationsmarkører og TB-interventioner til hvordan man udfører et godt feltstudie i Grønland. Der var mange gode indslag på NUNA MED fra deltagere i Danmark og mange andre kunne have været valgt, men et væsentligt kriterium for udvælgelse af oplæg til GMS-mødet er emnemæssig spredning.

Møde nr. 167 afholdtes af lokalafdelingen i Nuuk d. 21. november og bestod af indlæg dels om videnskabelige emner, dels om videnskabsetisk udvalg, etisk råd, Grønlands Center for Sundhedsforskning og befolkningsundersøgelserne i Grønland. Bestyrelsen i lokalafdelingen fortsatte uændret, dvs. bestående af Inuuti Fleischer (formand), Gert Mulvad, Suzanne Møller, Turid Skifte, Mikael Lyng Petersen og Ruth Montgomery-Andersen. Møderne i Nuuk er altid særdeles velbesøgte med ind imellem op mod 90-100 deltagere. Der er adgang for alle uanset medlemskab og deltagere opfordres ved møderne til at blive medlemmer af selskabet.

I 2013 udsendtes "Kvartalets tal fra GMS" 4 gange omhandlende organiske forureningsmidler og højt blodtryk; hang til pengespil og alkohol; inflammation og grønlands kost; og slagtilfælde hos yngre. Forfattere og Marit Eika Jørgensen skal igen ydes en særlig tak for indsatsen. Kvartalets tal skaber debat og opmærksomhed overvejende i Grønland og refereres ofte i landsdækkende medier som f.eks. KNR og Sermitsiaq. Opmærksomhed i Grønland er netop et af formålene med udgivelserne. Der er så stor interesse for Kvartalets tal, at Departementet for Sundhed og Infrastruktur for kort tid siden har tilbudt at oversætte nyhedsbrevet gratis til grønlandsk, således at det vil kunne nå ud til en bredere skare i Grønland. Det er selskabet naturligvis taknemmelige for. Forfattere til artikler og forskningsresultater opfordres til at hen-

vende sig til Marit Eika Jørgensen (maej@steno.dk), hvis man ønsker et forskningsresultat præsenteret i 'Kvartalets Tal'. Kvartalets al sendes ud til alle medlemmer af GMS samt til andre, der ønsker det. Tilmelding via hjemmesiden www.gmsnet.dk, hvor Kvartalets Tal også kan ses.

I 2013 er der forsvaret 2 Ph.D.-afhandlinger indenfor grønlandsmedicinen. Cand.scient.san.pub. Inger Kathrine Dahl-Petersen (fysisk aktivitet og glucosetofskifte) og læge Raluca Datcu (vaginal mikroflora i sundhed og sygdom) ønskes tillykke. Abstracts kan ses på www.gmsnet.dk. Flere andre er i gang med nye Ph.D.-projekter, og de sidste fire år har Kommissionen for Videnskabelige Undersøgelser ud af deres årlige pulje på 3 Ph.D.-stipendier hvert år finansieret et sundhedsvidenskabeligt projekt. I 2013 forventes 1 Ph.D.-forsvar at blive afholdt.

Der har været afholdt to bestyrelsesmøder i 2012 Selskabets økonomi har i 2012 udvist et overskud på ca. 20.000 kr., hvilket skyldes at udgifterne til tidsskriftet International Journal of Circumpolar Health (IJCH) er faldet med 50%. Denne post udgør den største post på regnskabet, og faldet kan således mærkes kraftigt på selskabets regnskab. Det reducerede bidrag skyldes, at GMS tidligere har taget en principbeslutning om ikke at ville støtte enkeltorganisationer økonomisk, men har støttet IJCH via medlemmernes kontingent. Da tidsskriftet er blevet elektronisk og ikke udgives i trykt form har dette allerede afspejlet sig i et lavere bidrag fra GMS til IJCH for 2013. Desuden er der sket en økonomisk reorganisering af IJCH, sådan at f.eks. universiteter i højere grad kan støtte bladet. Overskuddet i 2013 i GMS' regnskab skal imidlertid ses på baggrund af underskud årene før (kr. 19.000 i 2012), og overskuddet er ikke af en sådan størrelse, at kontingentet umiddelbart bør sættes ned. Dette vurderes naturligvis løbende af bestyrelsen.

Årets store begivenhed var NUNA MED, der fandt sted 7. – 9. september 2013. Programmet var alsidigt bygget op omkring plenumforedrag og workshops. Kongressen fandt sted på Hotel Hans Egede i deres nye conferencecenter, der kunne rumme hele kongressen. Det var således praktisk, at man ikke skulle gå mellem HHE og Katuaq, men plenumrummene fungerede ikke helt optimalt. Der var som vanligt et stort antal deltagere fra Grønland og Danmark, og som noget nyt et markant antal deltagere fra andre lande (heriblandt USA, Canada og de skandinaviske lande). Kongressen var en stor succes og NUNA MED er således ved at blive en stor og international begivenhed indenfor circumpolar sundhed.

Der blev afholdt PhD Summer School om sundhed, samfund og miljø i relation til storskalaprojekter og masterclass i artikelskrivning i forbindelse med NUNA MED 2013. Mens begge begivenheder var succeser i sig selv viste det sig u hensigtsmæssigt, at undervisningen lå samtidigt med NUNA MED, hvorved de studerende kun i ganske begrænset omfang kunne deltage i kongressen. Summer Schools vil sikkert blive afholdt igen i forbindelse med NUNA MED, men ikke på samme måde.

Den største internationale arktiske sundhedskongres, ICCH, finder næste gang sted i Oulu, Finland, 8. – 12. juni 2015. Kongressen, der den 16. ICCH-kongres, har hjemmesiden http://www oulu.fi/arctichealth/16th_icch. Temaet er Future health and wellbeing, og forberedelserne er i fuld gang.

ICCH-kongressen i 2018 vil efter tur blive arrangeret af Grønlandsmedicinsk Selskab. Der er mulighed for at afholde kongressen i Grønland eller Danmark, og der er en del argumenter for at holde kongressen i Danmark, herunder en meget stor arbejdsbyrde, der ville påhvile lokalafdelingen af selskabet, og de store rejseudgifter forbundet med at rejse f.eks. fra USA til Grønland og dermed et forventeligt mindre antal deltagere end ønskeligt. Der pågår i det næste år diskussioner i bestyrelsen og i lokalafdelingen om den endelige model for kongressens afholdelse. Der vil dog formentligt blive masser af praktiske arbejdsopgaver i forbindelse med kongressen og forberedelserne hertil, man kan engagere sig i som medlem af GMS.

IUCH (The International Union for Circumpolar Health) består af præsident Jon-Øjvind Odland fra Norge, vice-præsident undertegnede, og kasserer Ketil Lenert Hansen fra Norge. Suzanne Møller er blevet det andet medlem fra GMS i bestyrelsen, så det grønlandske/skandinaviske

islæt er stærkt i bestyrelsen. IUCH's primære opgave er at sikre de 3-årige ICCH-kongresser, og IUCH følger således arbejdet med den kommende OULU-kongres.

The International Network for Circumpolar Health Researchers (INCHR), en sammenslutning af circumpolare sundhedsforskere baseret på individuel tilmelding, blev reorganiseret i 2012. Fra 2013 opkræves kontingent for medlemskab. Præsident er Peter Bjerregaard og sekretær Christina Viskum Lytken Larsen. Netværket er fusioneret med International Association of Circumpolar Health Publishers, som udgiver International Journal of Circumpolar Health (IJCH). GMS betaler derfor et beløb til netværket, som dækker selskabets bidrag til The International Journal of Circumpolar Health, men ikke netværket som sådan.

GMS' bestyrelse opfordrer fortsat medlemmerne til at publicere i IJCH, som uændret er indekseret i Science Citation Index med en *impact factor* på 1, 303, hvilket er en stigning fra året før (1,06).

Der er fra INCHR fremsat forslag om at sammenlægge IUCH og INCHR. På dette tidspunkt er disse overvejelser meget præliminære, og der er mange forhold der skal diskuteres og overvejes. Diskussioner pågår i 2014.

Der er såvel fra dansk som fra international side stigende opmærksomhed på Arktis i disse år. Dette har bl.a. resulteret i, at Forskningsministeriet har oprettet et Polarsekretariat for at skabe bedre overblik over polarforskningsaktiviteter. Indsatsen består af flere dele, bl.a. oprettelse af et Forum for Arktisk Forskning (der afløser Polardialogforum) og afholdelse af polarforskningskonference i juni 2014 for forskere og PhD-studerende indenfor alle forskningsområder. Hvad den styrkede indsats kommer til at betyde er endnu uvist. Århus Universitet dannede i 2012 det tværfaglige Center for Arktisk Forskning under Århus Universitet, der ledes af Eva Bonfeld Jørgensen, og som holdt seminar i foråret 2013 for arktiske sundhedsforskere og repræsentanter for organisationer/styrende organer i Grønland. Formålet med seminaret var at øge samarbejdet mellem aktive sundhedsforskere, og nye kontakter blev knyttet. Repræsentanter for de grønlandske myndigheder udtrykte ønsker om større viden om igangværende sundhedsprojekter og en højere grad af koordination af projekterne, også med de grønlandske sundhedsmyndigheder.

I forlængelse heraf skete der det markante, at Departementet for Sundhed og Infrastruktur i slutningen af 2013 udmeldte et nyt sæt regler for udførelse af forskning i Grønland (vedlagt, kan også ses på www.gmsnet.dk). Udover indhentelse af videnskabsetiske og andre tilladelser som tidligere skal forskningsprojekter, der involverer sundhedsvæsenet eller dets ansatte, godkendes i Sundhedsledelsen i et udvalg, der har repræsentation fra Departementet. Hvis et forskningsprojekt har karakter af et befolkningsundersøgelse som forventes at foregå i flere regioner eller lokaliteter, skal projektet i høring i Departementet. Denne høring vil, som det fremgår af retningslinierne, udelukkende tage stilling til om projektet kan få betydning for gennemførelse af de nationale monitoreringsaktiviteter eller andre kerneområder. Det er uklart, hvad dette vil betyde for forskningen i Grønland. Mens alle formentligt er enige i ønsket om en så høj grad som muligt af samarbejde og synliggørelse af forskningen og dens resultater, er der bekymring for en politisk styring af forskningen i Grønland. Meget vil formentligt afhænge af fortolkningen af retningslinierne. Der vil i maj 2014 blive afholdt forskermøde i Nuuk, hvor forventninger til og samarbejde mellem forskere og de grønlandske sundhedsmyndigheder vil blive debatteret. Orientering fra dette møde vil blive givet som selvstændigt dagsordenpunkt ved generalforsamlingen.

Kongresmæssigt stiger interessen for Arktis også. På flere kongresser, der normalt ikke har særligt fokus på Arktis, herunder den 8. internationale kongres om tropesygdomme og international sundhed i København, september 2013, og den europæiske epidemiologiske kongres i Århus, august 2013, blev afholdt særlige sessioner om sundhed i Grønland. I 2014 afholdes den 14. verdenskongres i epidemiologi (14th International Epidemiological Association World Congress of Epidemiology) i Anchorage, Alaska, hvor et af temaerne er 'Global Epidemiology in a Changing Environment: The Circumpolar Perspective'.

På navnefronten er professor Peter Bjerregaard blevet hædret for sin indsats for den oprindelige befolkning i Norden med Nordisk Folkesundhedspris 2013, og selvom det strengt taget først

er i 2014, er Marit Eika Jørgensen blevet udnævnt til adjungeret professor i metaboliske sygdomme i Inuit-befolkningen ved Syddansk Universitet. Preben Homøe, tidligere mangeårig formand for selskabet, er tilsvarende blevet udnævnt til professor i øre-næse-halssygdomme ved Københavns Universitet og med overlægestilling på Køge Sygehus. Selskabet siger stort tillykke til alle.

GMS hjemmesiden www.gmsnet.dk opdateres til stadighed, og selskabets medlemmer opfordres til at orientere formand og webmaster Anders Koch om relevante links. Der findes allerede mange gode links og annoncering af møder o.l. på hjemmesiden, men relevante links af enhver art er velkomne.

Bestyrelsen og lokalafdelingens bestyrelse har i det forløbne år igen ydet en stor indsats. En særlig tak skal lyde til Susanne Brenaa, SIF, for trofast sekretariatsbistand såvel i det forløbne som i de mange foregående år.

Anders Koch, d. 21. april 2014